

Övervikt och fetma – dags för differentierad skatt på mat?

Jag har under Juledigheten roat mig med lite läsning på Statistiska Centralbyråns hemsida – Statistisk Årsbok 2013 (1). Det som bland all denna statistik mest har fångat mitt intresse är hur vår matkonsumtion förändrats över tiden. Tillgängliga data visar på utvecklingen från, i de flesta fall, 1980 fram till 2010. Sett ur perspektivet att antalet överviktiga och feta har ökat dramatiskt i Sverige under denna period (2), vilket är ett livskvalitetsmått kan jag säga att bitarna faller på plats ganska väl. Över ovan nämnda period har, visar Statistiska Centralbyråns beräkningar, kaloriintaget per dag och capita ökat från 2 878 kilokalorier, redan det klart över det antagna behovet hos kvinnor på 2 000 och för män på 2 400, till 3 179 kilokalorier. Och detta alkoholhaltiga drycker oräknat. Ett eget överslag utifrån Statistiska Centralbyråns siffror angående alkoholkonsumtionen tyder på att vi till de 3179 kilokalorierna kan lägga drygt ytterligare 100 nya kilokalorier som kommer från ett ökat intag av alkoholhaltiga drycker – det senare gäller ju inte barnen, men ändå! Vi har alltså sedan 1980 allt sammantaget ökat vårt dagliga kaloriintag med ungefär 400 kilokalorier, 300 för barn! Parallellt har utelek och vardagsmotion bytts mot i stort sett uteslutande stillasittande skärmbundna aktiviteter. Det är inte konstigt att vi blir allt tyngre! Vi vet ju egentligen sedan länge att det är så här – varför gör vi då inget åt detta? När det gällde till exempel trafik- och elsäkerhet så hjälpte inte samhällsinformation – olyckorna skedde i alla fall. Det som slagit väl ut i de avseendena är istället före-

byggande åtgärder – petsäkra och jordade eluttag, jordfelsbrytare och mitträcken, för att ta några exempel. Är det inte dags för differentierade skatter på mat – låg eller ingen skatt på bra råvaror och hög skatt på det som vi helst inte skall äta

Referenser

1. Statistisk Årsbok 2013, 14 Priser och konsumtion, 14.3 Konsumtionen av livsmedel, sid 290-291, Statistiska Centralbyrån (http://www.scb.se/statistik/_publikationer/OV0904_2013A01_BR_15_A01BR1301.pdf).
2. Statistisk Årsbok 2011, 20 Hälso- och sjukvård, 20.7 Överviktiga samt därav feta bland män och kvinnor i olika åldrar, sid 259, Statistiska Centralbyrån (http://www.scb.se/statistik/_publikationer/OV0904_2011A01_BR_21_A01BR1101.pdf).

Hans Holgert, barnläkare, docent.
Barnläkarna i Täby centrum
E-mail: bltchans@hotmail.com

Nyhetsvepet

Två unga forskare får Acta Paediatricas pris

Pristagarna: Karin Persson och Martin Lundqvist

Stiftelsen Acta Paediatrica instiftade år 2006 priset "Young Investigator Award" för att uppmuntra unga forskare att publicera artiklar i Acta Paediatrica. Det svenska priset som utses av Acta Paediatrica i samarbete med Barnläkarförningens ordförande går för 2013 till Karin Persson vid Umeå Universitet och Martin Lundqvist vid Uppsala Universitet. Karin Persson belönas för artikeln "Vitamin D deficiency at the Arctic Circle – a study in food-allergic adolescents and controls" (Acta Paediatr 2013; 102:644-9). Martin Lundqvist prisas för artikeln "Efficacy and safety of lidocaine for treatment of neonatal seizures" (Acta Paediatr 2013; 102:863-7). Priset delas ut den 8 april 2014 i samband med Barnläkarveckan i Malmö. Vinnarna får 10 000 kronor var.